

УДК: 658:65.012

Сурженко Н.В.,
к.е.н., доцент,

Таврійський державний агротехнологічний університет

ОБГРУНТУВАННЯ СУЧАСНИХ АСПЕКТІВ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. Посилення інвестиційних потоків, застосування сучасних технологій менеджменту, удосконалення організації виробництва, праці, фінансування, маркетингу та реалізації продукції сприяє ефективній роботі будь-якого підприємства. Автор обґрунтовує необхідність використання стратегічного підходу до планування діяльності підприємств та пропонує сучасні підходи до складання дієвого стратегічного плану для вітчизняних підприємств.

Ключові слова: система планування, прогнозування, стратегічне планування, концепція, маркетингова діяльність, інноваційний розвиток.

Постановка проблеми. В сучасних економічних умовах ефективної роботи будь-якого підприємства можна досягти завдяки посиленню інвестиційних потоків, застосуванню сучасних технологій менеджменту, удосконаленню організації виробництва, праці, фінансування, маркетингу та реалізації продукції. Перелічені аспекти створюють умови для постійної активізації загострення конкуренції на ринках, підвищення вимог споживачів продукції, зростання рівня науково-технічного прогресу і глобалізацію економічних взаємовідносин. Непостійність і нестабільність ринку створює необхідність для запровадження сучасних підходів стратегічного планування на підприємстві.

Для досягнення статусу конкурентоспроможності, у підприємств виникає потреба в розробці стратегії розвитку на перспективу. За таких умов, підприємствам України необхідно більш ефективно використовувати фактори виробництва, впроваджувати новітні конкурентні переваги підприємств для подальшої інтеграції до нових ринків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням методології формування стратегічного планування займається багато вчених, як теоретиків так і практиків. Постановка поняття стратегічного планування знайшла своє відображення в роботах таких зарубіжних науковців: І. Ансофф, Р. Акофф, А. Томпсон, У. Кінг, Ф. Котлер, Б. Карлофф, М. Портер, Д. Стрікленд та інших. Аспекти цієї проблематики досліджено в наукових працях вітчизняних вчених: Герасимчука В.Г., Дахно І.І., Дроздової Г.М., Козака

Ю.Г., Кириченко О.А., Щербак В.Г., В. Гейця, Є. Данілової, В.Захарченко, Ю.Ліпець, О. Мних, О.Ковтун, праці яких дали значний поштовх для досліджень в даній галузі. Це спричинило можливість глибокого та всебічного аналізу проблеми формування та удосконалення стратегічного планування підприємства.

Формулювання цілей статті. Метою статті є узагальнення результатів досліджень сутності поняття «стратегічне планування», обґрунтування необхідності використання стратегічного підходу до планування діяльності підприємств та пропонування сучасних підходів до складання дієвого стратегічного плану підприємства.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукової літератури свідчить, що стратегічне планування є найважливішою частиною системи планування на підприємстві. Воно є інструментом, за допомогою якого формується система цілей функціонування підприємства і об'єднуються зусилля усього колективу для її досягнення. Найважливіше завдання стратегічного планування – забезпечити нововведення, необхідні для життєдіяльності підприємства [6].

Для отримання позитивного ефекту від впровадження системного планування необхідно дотримуватись послідовного виконання планів, а також здійснення контролю на кожній стадії планового процесу, своєчасного коригування та внесення доповнень до них.

Стратегічне планування підприємства ґрунтується на чіткому формулюванні місії

підприємства, визначенні глобальних цілей підприємства, складанні бізнес-портфеля і розробленні узгоджених між собою стратегій підрозділів [2, с. 59].

Стратегічне планування – це планування від майбутнього до теперішнього виходячи з глобальних ідей та поставлених цілей підприємства. Стратегія не є функцією часу, а функцією поставленої мети розвитку, специфічною, орієнтованою на майбутні напрями розвитку [8].

Завжди треба пам'ятати, що застосування стратегічного планування створює найважливіші переваги у функціонуванні підприємства: готує підприємство до змін у зовнішньому середовищі; пов'язує його ресурси зі змінами зовнішнього середовища; прояснює проблеми, які виникають; координує роботу його різних структурних підрозділів; покращує контроль на підприємстві.

Тому для успішного стратегічного планування розвитку підприємств доцільно враховувати рекомендації такого характеру:

1. Необхідно визначити місце і роль інновацій в реалізації загальної стратегії підприємства;
2. Важливе значення має структуризація цілей розвитку підприємства;
3. Потрібно враховувати чинники, які сприяють або перешкоджають досягненню цілей підприємства, спрямованого на інноваційний розвиток;
4. Інструментом досягнення цілей розвитку підприємства є інноваційна стратегія,

Список літератури:

1. Ансофф И. Стратегическое управление / Ансофф И.; сокр.пер. с англ.; науч.ред. и авт. предисл. Л.И. Евенко. - М.: Экономика, 1989. - 519 с.
2. Гросул В.А. Маркетингове стратегічне планування на підприємстві. / В.А. Гросул, Г.С. Мамаєва // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2012. - Вип. 1(1). - С. 201-205
3. Дацій О. І. Планування і контроль діяльності підприємства: Навч. посіб./ Гуманітарний ун-т «Запорізький ін-т державного та муніципального управління». - Запоріжжя, 2005.
4. Кузык, Б.Н. Прогнозування, стратегічне планування і національне програмування : Підручник / Б.Н. Кузык, В. І. Кушлін, Ю.В. Яковец. - 2-е видавництво, перераб. і доп. - М.: ЗАТ "Видавництво "Економіка", 2008. - 575 с.
5. Міщирікова А. К. Стратегічне планування на підприємстві [Електронний ресурс] / А. К. Міщирікова // Управління розвитком. - 2014. - № 13. - С. 60-62. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2014_13_27.pdf
6. Пасічник В. Г. Планування діяльності підприємства : Навч. посіб. / В. Г. Пасічник, О. В. Акіліна. - К. : Центр навчальної літератури, 2005. - 255 с.
7. Питер Ф. Друкер. Задачи менеджмента в XXI веке. - К. : Вильямс. - 2007 - 272 с.
8. Чучмарьова С. Ю. Стратегічне планування інноваційного процесу на підприємстві [Електронний ресурс] / С. Ю. Чучмарьова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - 2013. - № 767. - С. 243-248. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VNULPM_2013_767_36.pdf

яка повинна бути орієнтованою на освоєння базових інновацій та інтегрованою до загального стратегічного маркетингового плану, який дозволяє забезпечити конкурентоспроможність підприємств на внутрішньому та зовнішньому ринках;

5. Концепція стратегічного плану повинна ґрунтуватись на розробці теоретичних основ сутності, рушійних сил інноваційного розвитку підприємства, встановленні впливу його керівників на прискорення чи уповільнення інноваційного процесу, економічні відносини і механізм реалізації цілей.

Висновки. Узагальнюючи вищевикладене необхідно відмітити, що в сучасних економічних умовах важливим є планування діяльності підприємства на перспективу. Досягти цього можна за допомогою удосконалення організації системи планування, яка сприятиме ефективному і стійкому виробництву. А саме, поточне планування повинне носити програмний характер, включати прогнозування і оцінку ризиків, перспективне планування повинне доповнюватися бізнес-плануванням, яке є складовою частиною стратегічного плану підприємства. Головним плановим документом на підприємстві повинен стати стратегічний план. Тільки сукупність планів, об'єднаних в систему, дозволить підприємству успішно функціонувати в умовах конкуренції, що посилюється.

Summary.

Statement of the problem. The volatility and the market volatility creates the need to introduce modern approaches of strategic planning at the enterprise. Under such conditions, the Ukrainian enterprises need more efficient use of production factors, to introduce new competitive advantages of enterprises for further integration to new markets.

Presentation of the basic material. Analysis of scientific literature shows that strategic planning is the most important part of the planning system in the enterprise. It is a tool through which a system of objectives of the enterprise and unite the efforts of all staff to achieve it. The most important task of strategic planning is to provide the innovations necessary for the life of the enterprise. To get a positive effect from the introduction of the system of planning should follow the sequence of execution of plans, and exercise control at each stage of the planning process and to make timely adjustments and additions. Strategic planning of enterprise is based on a clear formulation of the mission of the enterprise, defining the global goals of the company, the preparation of a business portfolio and the development of harmonized strategies of the divisions. Always we must remember that the use of strategic planning creates important advantages in the operation of a business: preparing the enterprise to changes in the external environment; aligns its resources with the external environment changes; clarifies problems; coordinates the work of its various structural units; improves the control of the enterprise.

Summarizing all said above it should be noted that in the current economic environment is an important planning activity of the enterprise for the future. This can be achieved by improving the organization of the planning system, which will facilitate the efficient and sustainable production. Namely, the current planning should be programmatic in nature, to include forecasting and risk assessment, forward planning needs to be complemented by business planning which is an integral part of the strategic plan of the enterprise. Consolidated planning document in the enterprise should be a strategic plan. Only a set of plans, are incorporated in the system will allow the company to operate successfully in the hardening competition.

Keywords: *system planning, forecasting, strategic planning, concept, marketing activity, innovative development.*